

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษายผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านโดยวิธีสอนอ่านแบบปกติ
2. เพื่อศึกษายผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านโดยวิธีสอนอ่านที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านระหว่างการสอนอ่านแบบปกติและการสอนอ่านที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ว่า

นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประกอบการสอนอ่านตามปกติ จะมีผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านแตกต่างกัน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

ก. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งปรับปรุงและเพิ่มเติมจากแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านของบุญรวาย ชูรักษา ซึ่งสร้างไว้ในการทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามจังหวัดสุราษฎร์ธานี และผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้แล้วเลือกข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีระดับความยากระหว่าง 0.32-0.77 อำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 - 0.81 และความเที่ยง 0.80

ข. แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการอ่าน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่สร้างก จันทร เอม สร้างไว้ในการทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการอ่านและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาหนึ่งแห่งในจังหวัดพระนคร จำนวน 20 ข้อ

ค. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 24 แผนแต่ละแผนใช้เวลาทำกิจกรรมประมาณ 30 นาที แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 24 แผนผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองใช้แล้ว

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา 4 ภาคที่มีการศึกษา 2524 โรงเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม สังกัดการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน ๆ ละ 30 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน ผู้วิจัยเจาะจงเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนนี้เพราะเป็นโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนมากพอที่จะเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถภาษาไทยใกล้เคียงกัน และสะดวกต่อการเดินทางไปทำการทดลอง รวมทั้งสามารถควบคุมตัวแปรด้านการสอน ของครู ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองได้ด้วย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการอ่านไปทดสอบก่อน (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง จากนั้นจึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กลุ่มทดลองหลังเวลาเรียนปกติเป็นเวลา 3 เดือน จำนวน 24 ครั้ง แล้วจึงนำแบบทดสอบทั้งสองฉบับไปทดสอบอีกครั้ง (Post-Test) นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งสองครั้ง มาศึกษาเปรียบเทียบผลเพิ่มรองจะแนกความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ผลรองการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วปรากฏผลดังนี้

1. ก่อนทำการทดลองคะแนนความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านของนักเรียน

ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

2. หลังทำการทดลอง นักเรียนในกลุ่มควบคุมมีคะแนนในการทำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านแตกต่างจากก่อนทำการทดลองที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างทำคะแนนได้สูงขึ้นกว่าก่อนทำการทดลอง ส่วนในคานทัศน์คติต่อการอ่านคะแนนในการทำแบบทดสอบทั้งสองครั้งไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

3. หลังจากได้รับการสอนอ่านโดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนในการทำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านเพิ่มขึ้นจากก่อนทำการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างทำคะแนนได้สูงขึ้นกว่าก่อนทำการทดลอง

4. หลังทำการทดลอง นักเรียนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มต่างมีผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่าน แต่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลองมีอัตราเพิ่มของคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

5. เมื่อทำการวิเคราะห์ของการเลือกตอบแบบทดสอบทัศนคติเป็นรายข้อแล้ว ผลปรากฏว่าความรู้สึกของนักเรียนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อความทัศนคติที่เป็นเชิงนิเสธ (Positive) และไม่เห็นด้วยกับข้อความทัศนคติที่เป็นเชิงนิเสธ (Negative) จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติที่ต่อการอ่าน

จากผลของการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประกอบการสอนอ่านตามปกติจะมีผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยด้วยการทดลองครั้งนี้ปรากฏผลว่า หลังจากทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในกลุ่มทดลองแล้ว กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่มต่างก็สามารถทำแบบทดสอบได้เพิ่มขึ้นทั้งสองฉบับ แต่อัตราที่เพิ่มขึ้นต่างกัน กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างกลุ่มทดลองมีอัตราเพิ่มของคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้งสองด้านคือทั้งความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่าน แสดงว่ากิจกรรมส่งเสริม

การอ่านที่จึกไว้กับกลุ่มตนเอง เป็นตัวแปรหนึ่งที่จะก่อให้เกิดพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่าน

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์การเลือกออกแบบทดสอบทัศนคติต่อการอ่านพบว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองต่างก็มีทัศนคติต่อการอ่านในทางที่ดี แต่ควรส่งเสริมให้มากขึ้นกว่านี้ ส่วนข้อความทัศนคติที่ควรเน้นเป็นพิเศษได้แก่ข้อความต่อไปนี้ หลังจากเรียนอ่านแล้วทุกครั้งไม่จำเป็นต้องกลับไปทบทวนอีก ขณะอ่านหนังสือเวลาหมดไปอย่างรวดเร็ว ผู้รับจะตั้งใจดำไว้หนังสือเป็นของขวัญ การอ่านหนังสือช่วยให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ของโลกเสมอ และการอ่านหนังสือเฉพาะในเวลาเรียนนั้นว่าเพียงพอแล้วควรควรให้ความสนใจอธิบายและปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้อง เพราะจากการเลือกตอบของนักเรียนแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อความข้างต้น

นอกจากนี้ในระหว่างทำการทดลองผู้วิจัยได้สังเกตเห็นและได้ออกคิดที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมคือ

1. การจัดสภาพห้องเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาที่ผู้วิจัยไปทำการทดลองและโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไปไปที่พบเห็นมาส่วนใหญ่ ยังขาดทั้งหนังสือหรือมุมหนังสือซึ่งเป็นสิ่งจูงใจหรือเร้าความสนใจที่สำคัญอย่างหนึ่งในการที่จะทำให้นักเรียนสนใจในการอ่านการที่ไม่มีสิ่งดังกล่าวนี้อาจเป็นเหตุยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม เช่น ขาดงบประมาณ ซึ่งในเรื่องนี้เราอาจจะได้มีการณรงค์เพื่อให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและพยายามจัดหาให้มากขึ้น เพราะจะอาศัยแต่เพียงห้องสมุดอย่างเดียวนั้นอาจจะมีสิ่งจูงใจมากพอที่จะเรียกร้องความสนใจจากเด็กวัยนี้ได้

2. ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านบางครั้งต้องอาศัยทักษะการทำงานเป็นกลุ่มแต่จากการทดลองพบว่าเด็กยังขาดทักษะนี้อยู่ ฉะนั้นควรควรให้ความสำคัญและสอดแทรกเรื่องของกระบวนการกลุ่มด้วยเมื่อมีโอกาส

3. จากการทดลองพบว่านักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยจัดให้เป็นอย่างมาก และช่วยให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านด้วยแต่กิจกรรมที่จัดให้แก่นักเรียนนั้นควรมีหลาย ๆ แบบ เพราะถาเป็นกิจกรรมที่ซ้ำ ๆ กันนักเรียนจะเบื่อหน่ายทำให้ไม่ได้ผลตามจุดประสงค์ ฉะนั้นครูผู้สอนที่สอนประจำควรได้นำวิธีนี้ไปดัดแปลงใช้

ให้เหมาะสมทั้งในการสอนตามปกติและจัดเป็นกิจกรรมเสริม อีกทั้งควรได้ทำเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเชื่อมั่นในความดีของการจัดกิจกรรมนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียน การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก การทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะที่เกี่ยวกับการอ่าน นิยรักการอ่าน และมีประสิทธิภาพในการอ่าน

4. เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรอาศัยอยู่ในที่ชุมชนที่มีความสนใจในรายการโทรทัศน์มาก บัญชีจึงมีความคิดว่าควรที่จะได้นำแนวคิดจากรายการโทรทัศน์บางรายการมาดัดแปลงใช้กับนักเรียนซึ่งทำได้โดยอาจจัดรายการเลียนแบบหรือปรับปรุงรายการให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนของเรา เช่นรายการสโมสรรุ่งนอย ซึ่งมีเพลงและมีการสอนให้เด็ก ๆ ชยันอ่าน เขียนและทำงาน รายการยิ้มได้ไซซึ่งเกี่ยวกับการอ่านภาษาหาทาง การคิด คือความหมาย และรายการสโมสรรุ่งสูง ซึ่งมีการละเล่นและการเล่านิทาน เป็นต้น

5. จากงานวิจัยที่อ้างถึงในบทที่ 2 ของการวิจัยนี้ เด็กวัยประถมศึกษาชอบกิจกรรมการแข่งขัน หรือการชิงรางวัล ครึ่งจึงควรได้นำสิ่งนี้ไปใช้เป็นแนวคิดประกอบการจัดกิจกรรมด้วย และถ้ามีการรวบรวมบันทึกกิจกรรมที่นักเรียนสนใจหรือชอบไว้ ก็จะช่วยให้ครูวางแผนในการจัดกิจกรรมครั้งต่อ ๆ ไปได้สะดวก ตรงตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ขอเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับครูสอน

1. ในการสอนอ่านครูควรได้มีการวางพื้นฐานของการอ่านในด้านคำศัพท์และความหมายของคำ ประโยคและเรื่อง และกระตุ้นถึงความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน นั่นคือสามารถตีความ แปลความ และขยายความได้ เพราะการอ่านที่ถูกต้องนั้นมีใจการอ่านออกแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงการปลูกฝังและสร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อการอ่านเพื่อเป็นการปูพื้นฐานนิสัยรักการอ่านต่อไป

2. การฝึกทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการปลูกฝัง สร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อการอ่านนั้น หากจะทำเฉพาะในเวลาเรียนและในวิชาภาษาไทยวิชาเดียวอาจจะไม่เพียงพอเพราะเวลาน้อย แต่การฝึกฝนจำเป็นทั้งอوقاتว่าง ฉะนั้นครูจะแก้ปัญหาได้โดยสอดแทรกหรือบูรณาการไว้ในทุก ๆ วิชาเมื่อมีโอกาส และควรจัดหาเวลาเพื่อจัดกิจกรรมอิสระเพื่อฝึกทักษะในการอ่านเพื่อ

ความเข้าใจ และปลูกฝังสร้างเสริมทัศนคติที่ถูกต้องการอ่านเป็นการเพิ่มเติมอีกด้วย

3. กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจและปลูกฝังสร้างเสริมทัศนคติที่ถูกต้องการอ่านควรมีหลาย ๆ แบบเพื่อป้องกันความเบื่อหน่าย และควรเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก เพราะถ้าเด็กพึงพอใจในการทำกิจกรรมที่จัดให้แล้ว จุดหมายค่านอนถือการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติที่ถูกต้องการอ่านก็จะตามมา

4. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมหรือช่วยให้เด็กสนใจในการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและมีช่วยรวบรัดเด็กได้พัฒนาความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติที่ถูกต้องการอ่าน ครูจึงควรวางแผนในการจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมดังกล่าว เช่นการจัดมุมหนังสือหรือห้องหนังสือ จัดคิกคำขวัญส่งเสริมการอ่านไว้ในห้องเรียน หรือจัดป้ายนิเทศแสดงข่าวสารความรูต่าง ๆ เป็นต้น

ขอเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

ผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญของการอ่านไม่ว่าจะในด้านการฝึกทักษะ หรือการปลูกฝังสร้างเสริมทัศนคติที่ถูกต้องการอ่าน ผู้บริหารจึงควรสนับสนุนครูในการจัดกิจกรรมเพื่อจุดมุ่งหมายดังกล่าวทั้งในการจัดสรรงบประมาณ การจักเวลา และการบำรุงขวัญกำลังใจครูผู้เริ่มกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ควรได้จัดหาหรือจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดมุมหนังสือหรือห้องหนังสือประจำห้องเรียนบ้าง แต่ดัดจริตคัดค้านงบประมาณอาจแก้ปัญหาโดยจัดโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่โดยเวียนหนังสือที่มีอยู่ไปความห้องเรียนต่าง ๆ ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งวิธีการนี้จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจการอ่านได้

ขอเสนอแนะสำหรับปกครอง

ผู้ปกครองควรให้ความสำคัญของการอ่านทั้งในด้านการฝึกทักษะและการปลูกฝังสร้างเสริมทัศนคติที่ถูกต้องการอ่าน เพราะผู้ปกครองเองก็มีส่วนสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างสิ่งดังกล่าวให้แก่เด็กของตน สิ่งที่สามารถจะช่วยให้เด็กการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่านและหาโอกาสให้เด็กได้ฝึกการอ่าน รวมทั้งคอยช่วยแก้ปัญหาและให้กำลังใจเด็ก วิคตี (Witty) ได้กล่าวว่าการทัศนคติที่ถูกต้องการอ่านของเด็กนั้นได้พัฒนาขึ้นมาก่อนที่จะมาเข้าโรงเรียน ภายในบ้านถ้าเด็กมีโอกาสอ่านหนังสือต่าง ๆ ที่มีอยู่ตลอดจนได้เห็นหนังสือหรือคั่น ๆ เลือกรับหนังสืออ่าน เขาก็จะได้

ทราบวาทนึ่งสี่เป็นแหล่งความรู้ เฟลิกเฟลินและจำเป็นคอชีวิตประจำวัน¹

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

หากจะมีการทำวิจัยต่อจากเรื่องนี้ควรให้ความสนใจเรื่องต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้โดยไ้ระยะเวลาศึกษาให้ยาวนานขึ้น เช่น อาจทำจนครบ 1 ปี เพื่อให้ได้ผลเชิงสถิติยิ่งขึ้น เพราะการเสริมสร้างหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้นจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควร

2. ควรได้มีการศึกษาเรื่องนักบวชชั้นอื่น ๆ ต่อเนื่องกันไป นั่นคือทำการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา 1 - ประถมปีที่ 6 แล้วจึงเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านของเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการสอนอ่านแบบปกติ และเด็กที่ผ่านการสอนอ่านที่ทำการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Witty, Paul, Reading in Modern Education, (Boston:D.C. Health and Company, 1949), p.133.